

GAZETA TRANSILVÂNIEI

Redacţia şi Administraţia
PIAŢA LIBERTĂŢII CRAŞOV
Telefon 226
Abonament anual 360 lei
Pentru străinătate 800 lei
Anunţuri, reclame, după tarif.

Fondata la 1838 de George Bariţiu

Apare de trei ori pe săptămână

Fără o presă naţională cinstită şi democratică, un popor nu va da niciodată măsura însuşirilor lui culturale şi politice. E ca şi cum ar grai prin gura străinului.

Umilinte în afară, anarhie în ţară

Bucureşti, 4 Aprilie. — Impresia în toate cercurile politice ca şi în opinia publică de aci este, că trecem prin grave momente. Ruperea tratativelor dela Viena după ce delegaţiunea română s'a lăsat a fi pusă în faţa discuţiunii unor drepturi inalienabile asupra Basarabiei (ceea-ce este considerat ca un eşec al guvernului român); umilintele dela Roma şi Madrid, prin amânarea vizitei Suveranilor noştri, continua atacare a ţărei în presa aliaţilor noştri, coborârea creditului românesc la un nivel degradator în piaţa financiară, chiar a statelor amice; apoi, înlăuntrul ţărei, via agitaţie a minorităţilor, turburările şi starea de asemi care există de fapt aproape în toată ţara, deoarece nu este zi ca armata ţării să nu fie scoasă pe străzi; nemulţumirile crescânde ale întregii populaţiuni pe urma unei specule organizate de marile întreprinderi sprijinite de guvern — toate acestea dau de gândit factorilor de răspundere.

Niciodată, ca acum, nu s'a discutat mai cu aprindere, public, situaţia creiată Coroanei, pe urma unei guvernări personale.

Este o stare de vie agitaţie generală, care dăunează însăşi temeliei statului. Unde vom ajunge, cu această stare de spirit?

Dacă lucrurile vor fi lăsate să-şi urmeze calea apucată, atunci va fi poate prea târziu ca prin gonierea guvernului anarhic de azi, să se pună capăt acestor stări agitate.

Anarhia nu poate fi stăvilită când a cuprins însăşi izvoarele regeneratoare ale vieţii de stat.

Nu sunt vorbe de opozant, ci constatări pe cari însăşi factorii guvernului le-au făcut dar pe cari cred ei că numai prin represiune mai pot să le înlăture.

Indreptarea este însă în altă parte.

Manifestările recente săseşti

Urmările unei politici anumite.

În acelaşi zi în care protoerul ev. al Braşovului, dl. Dr. V. Glondis, în cadrul conferinţei sale rostită în aula liceului „Andrei Şaguna” în chestiunea minorităţilor, a expus starea suferitoare a elementului german în urma diferitelor decepţii şi jigniri îndurate sub regimul românesc, — consiliul popular german săsesc, întrunit la Braşov, a votat o moţiune în care se protestează în contra „spiritului distructiv” al dispoziţiilor proiectului de lege al învăţământului minoritar, prin care „elementul german din România-mare îşi vede primejdial tot avântul său cultural”.

Ne-am fiut de datorie să publicăm în ziarul nostru atât rezumatul conferinţei dlui Glondis cât şi moţiunea votată de consiliul popular german-săsească, fiind ambele manifestări publice, în care se reoglindează starea suferitoare a elementului german. Le-am mai publicat şi pe motiv, ca cei ce au răspunderea situaţiei, luând cunoştinţă de ele, să ţină cont de postulatele îndreptăţite ale minorităţilor, care formează o problemă de stat de cea mai mare actualitate în interesul asigurării liniştii interne şi a consolidării a ţării.

Şi cu toate aceste oficioasă guvernului continuă politica strujului şi în loc să vadă situaţia aşa cum este în realitate ne face cap de ecuză din înregistrarea manifestărilor publice ale conducătorilor minoritari scriind că „nu se poate aştepta dela naţionalişti să înţeleagă superioarele interese de Stat, cari au determinat facerea acestei

legiuri, ce nu nedreptăţeşte cu nimic minorităţile” şi mai adăugând şi infamia că om publicat că „cu satisfacţie” moţiunea votată.

Cunoaştem îndesăz „superioarele interese de Stat” liberale, căci doar şi furul urnelor ca şi falsificarea votului alegătorilor a fost dictate tot de aceleaşi faimoase „interese de Stat”. Prin urmare orice polemică pe această temă cu „Viitorul” ne repugnă.

Voim însă să facem cu toată sinceritatea unele constatări în legătură cu recentele manifestări publice ale concetăţenilor noştri saşi. Atât dl Glondis cât şi conducerea politică săsească au fiut să sublinieze încrederea ce-au avut-o în Români îndeosebi pe baza hotărârilor dela Alba-Iulia. În consecinţă atât conferinţorul braşovean cât şi consiliul popular săsească au apelat la opinia publică românească să împedice votarea unui proiect de lege vătămător pentru cultura naţională germană şi să-şi aducă aminte de făgăduielile din trecut de-a se respecta drepturile minorităţilor.

Este fapt incontestabil că în memorabila adunare dela 1 Dec. 1918 din Alba-Iulia, prezidată de Partidul naţional român, s'a proclamat între altele şi principiul egalităţii îndreptăţiri şi a deplinei libertăţi naţionale, culturale şi confesionale. Mai este apoi fapt, că atât sub Consiliul Dirigent cât şi sub scurtul regim al guvernului Vaida, Partidul naţional, cu toată opera uriaşă de refacere internă şi externă ce-o avea pe umeri în im-

prejurări extrem de grele, s'a năzuit în mod sincer să împlinească promisiunile făcute. Această o şliu prea bine şi orecunosc şi concetăţenii noştri saşi.

Guvernul Vaida a căzut însă după abia trei luni de guvernare şi de-atunci până astăzi Partidul naţional român s'a încins într-o straşnică luptă cu guvernele ce s'au perondat la cârma ţării, tocmai pentru realizarea principiilor cari stau la baza hotărârilor dela Alba-Iulia şi pentru intrarea în legalitate. Şi ne întrebăm acum, care dintre minorităţile din Ardeal au dat în aceşti patru ani de luptă pe viaţă şi pe moarte un sprijin efectiv Partidului naţional pentru realizarea principiilor sale? O spunem, fără îndoială, că Saşii nu ne-au dat acest sprijin efectiv. În schimb ei au pactat, *consento mori*, cu averescanii apoi cu liberalii pentru favoruri trecătoare înlămându-se la carul guvernamentului. La alegeri ei stăteau faţă în faţă cu alegătorii Partidului naţional, făcând prin voturile lor compacte reuşita candidaţilor guvernamentali. Aşa a fost la Braşov, la Cohalm, la Sebeş, săsesc, la Reghin etc. etc. Şi nu şi a dat seamă conducerea concetăţenilor noştri, deşi li s'a atras atât de des atenţiunea, că numai Partidul naţional român poate realiza principiile cari stau la baza hotărârilor dela Alba-Iulia şi că lupta uriaşă, pentru care s'a hotărât a o da Partidul naţional urmăreşte tocmai distrugerea sistemului actual de guvernare, intrarea în legalitate şi realizarea principiului naţional şi democratic.

Astăzi Saşii sunt profund decepţionaţi. Cei cărora s'au aserivit pentru favoruri trecătoare, li dau cu piciorul. În loc ca ele-

mentul săsesc să tragă în câmpul luptă ce-o ducem pentru întronarea libertăţii şi dreptăţii, el a ajuns în ochii guvernanţilor-oligarhi o cantitate neglijabilă, lipsită de conştiinţă şi demnitate. Tot prin atitudinea aceasta a lor, ca o consecinţă firescă, au trebuit să se răcească şi raporturile de prietenie şi încredere între masele Partidului naţional şi elementul săsesc.

Regretăm mult aceasta, dar aşa este. În opoziţie fiind şi trebuind să îndurăm şi noi toate urmările funeste ale actualului

regim odios, pe care îl detestăm cu ultima energie, nu suntem în situaţia de-a le putea da astăzi vre-un ajutor. Rupând însă cu politica lor tradiţională, şi raliindu-se la lupta cea mare dar anevoioasă ce-o duce democraţia românească pentru răsturnarea actualului regim, se vor putea schimba împrejurările şi numai atunci se va putea întrona pe aceste plaiuri, pe care soarta ne-a făcut să vieţuim împreună în bine şi în rău, adevărata dreptate socială.

vb.

Asperito dela Camera.

O lege care va deslănţui anarhia

— Declaraţiile d-lui Em. Antonescu. — Puiul de cuc.
— Legile vor fi anulate — spune d-l Iunian — ţărănist. — Cuvântul d-lui dr. Sever Dan.

Din desbaterile proiectului comercializării bunurilor statului, se vede izolarea partidului liberal, care are o concepţie anumită: „totul pentru noi, prin averea şi bunul general”. D-l Emanoil Antonescu, distinsul jurist, a concretizat în cuvântarea sa la Camera această politică economică liberală, spunând că liberalii sunt specialişti numai în conducerea averei statului, căci ei nu se bagă nicăieri cu capitalul lor, temându-se că vor pierde. Experienţa lor o face pe spatele statului. Şi ca să îl illustreze, cu ironie, a făcut comparaţia cu puiul de cuc: alţii muncesc şi cucul cântă. Puiul când iese din cuib străin, este specialist!...

Despre comercializare spune că liberalii nu comercializează C. F. fiindcă merg prost ci numai ceea-ce dă venit gras.

Trecând la imputernicirea puterii executive cu putere legiuitoare în cazuri speciale — principiu care anihilează şi distruge parlamentarismul — d-l Antonescu citează cazul Crispi din Italia, când i s'a refuzat aceasta fiindcă puterea legiuitoare s'ar fi sinucis. Legea de azi calcă principiile constituţionale — trecând peste proporţiile chiar ale legii agrare, care avea restricţiile ei, când acum se dă averea ţărei, în întregul ei, pe mâna unei societăţi.

Incheierea cuvântărilor arată lămurit primejdia agitaţiilor cari vor urma pe urma monopolului ce obţin liberalii. Apatia populaţiei de azi este aceeaşi ca înainte de 1907. După ea va urma revoluţia. Să nu ne înşelăm. Opoziţia, întreaga ţară va reacţiona contra atentatului la bogăţiile ţărei.

D-l Antonescu spune: Ori-so

comercializare s'ar face, va incepe o mişcare în ţară în contra liberalilor şi va merge, şi mai sus fiindcă poporul ştie că Regele aprobă legile. A plauze prelungite din partea opoziţiei confirmau înţeleasă acestel declaraţii.

În acelaşi şedinţă, dl Iunian (jărănişt) a făcut declaraţia că legea va fi anulată de către opoziţie. Când procedaţi în felul acesta, spune dl Iunian, credeţi că veţi putea atrage capitaluri în întreprinderile ce vor decurge din legea comercializării?

Ori care partid de opoziţie va veni după do, va anula legea aceasta şi toate întreprinderile ce vor urma din ea. Într-o opoziţie aprobă prin aplauze puternice.

În şedinţa de noapte, a vorbit dl dr. Sever Dan. Într-o expunere clară, face o aspră critică a proiectului şi enunţă că de cât să începă pe mâinile exploatarei de cămătarî cari pun la cale comercializarea de azi, mai bine s'ar lichida bunurile stajului plăindu-se toate datoriile lui.

Dl dr. Sever Dan spune că alt principiu trebuie să ne conducă în această comercializare. Capitalurile noastre numai nu pot pune în valoare bogăţiile statului. Se pot găsi mijloacele exploatarei, prin concesiuni pe 10-50 ani, cu drepturi de răscumpărare din partea statului şi asigurarea participării muncii naţionale.

Cu sistemul liberal, din experienţa tristă de până azi, ţara dă bogăţiile câtor-va favoriţi iar poporul plăteşte gloaba. Nu este exploatare mai cumplită de cât aceasta.

În numărul viitor, vom reveni asupra importantelor declaraţii făcute de dl dr. Sever Dan.

Prinţul imperial al Japoniei, Naru-Hiko-Higashi-Kuni, sosind Joi dimineaţa la Bucureşti, a fost primit cu deosebite onoruri. La gară a fost salutat de M. Sa Regele şi Prinţul Carol înconjuraţi de casa civilă şi militară, precum şi de membrii guvernului. În tot parcursul splendidei cortegii până la Palatul regal, unde înaltul oaspe este găzduit, s'a făcut Prinţului imperial mari ovaţii de către populaţia capitalei. Dejunul şi prânzul s'a luat în cerc restrâns la palatul Cotroceni. În decursul zilei de Joi Prinţul imperial a vizitat mormântul „Eroului necunoscut”, unde a depus o splendidă coroană citind o cuvântare în franţuzeşte, prin care aduce omagiu Japoniei armatei române. A vizitat apoi muzeul militar şi a făcut mai multe vizite oficiale.

Eri a avut loc în faţa palatului regal o splendidă paradă militară comandată de dl general Holban.

Festivalul Liceului Real „Dr. I. Meşotă”

Pentru strângerea fondurilor necesare excursiei de fine de an, Liceul Real din Braşov a organizat un Festival, care va avea loc la Teatrul Naţional, Luni 7 Aprilie, după amiază la orele 2 1/2, precis (Buna Vestire).

Se va reprezenta de către elevii din cursul superior o revistă cu subiect din viaţa şcolară, adaptată după revista „Un liceu model” a elevului Sr. Ardeleanu, dela Liceul Spiru Haret din Bucureşti şi jucată pe scena Teatrului Naţional din Capitală, de elevii acestui şcolii.

Revista are un prolog făcut de un distins profesor, 2 acte cu reuşite cuplete şi 1 tablou cu exerciţii gimnastice, asalturi române şi dansuri naţionale. Conducerea muzicală o are profesorul George Constantziu, gimnastica şi dansurile aranjate de prof. A. Stoenescu.

Publicul e rugat să asiste în număr cât mai mare la un festival pentru reuşta căruia s'au dat toate silinţele.

Biletele la Casa Teatrului înainte de reprezentaţie. M. E.

**„CETATEA”
BANCA ECONOMICĂ-COMERCIALĂ S. A. BRAŞOV.**

Sucursale: Bucureşti, Cluj, Gherla, Odorheiu, Rupea, Topliţa-Română.
Reprezentantă: New-York.

Capital social în emisiune Lei 60.000.000— Capital vărsat Lei 30.000.000—
Fond de rezervă Lei 9.000.000—

CONVOCARE.

Domnii acţionari ai institutului „Cetatea” bancă Economică-Comercială S. A. Braşov prin aceasta sunt invitaţi, ca în conformitate cu paragraful 19 - 33 din statute să ia parte la

a XIV-a adunare generală ordinară,

ce va avea loc Duminecă în 20 Aprilie st. n. la orele 4 p. m. în Braşov, în localul societăţii. În cazul când nu s'ar aduna numărul recerut de acţionari pentru a putea aduce decisiuni valide, adunarea se va ţine Miercuri 30 Aprilie ora 10 a. m. cu acelaşi program putând decide valabil fără considerare la numărul celor prezenţi.

ORDINEA ZILEI:

1. Deschiderea adunării şi constituirea biroului.
2. Raportul consiliului de administraţie şi al comisiei de verificare asupra anului de gestiune 1923. Stabilirea bilanţului şi acordarea absolutoriului organelor de conducere ale societăţii.
3. Decidere asupra distribuirii profitului curat.
4. Alegerea membrilor în consiliul de administraţie în locul celor eşiţi la sorţi conform statutelor.
5. Alegerea alor 3-5 membrii ordinari şi 3-5 membrii supleanţi în comisiunea de verificare.
6. Stabilirea jetoanelor de prezenţă şi a speselor de deplasare a membrilor din corporaţiunile de conducere şi revizuire a societăţii.
7. Eventuale propuneri.

Braşov, la 31 Martie 1924.

Consiliul de administraţie.

N. B. Domnii acţionari, cari voesc să participe la adunarea generală, sunt rugaţi, ca cel puţin cu 2 zile înainte de ţinerea adunării să depună acţiunile la casa centrală a societăţii în Braşov, sau la sucursalele societăţii din Bucureşti, Cluj, Gherla, Odorheiu, Rupea (Cohalm), Topliţa-Română, iar dovezile de depunere precum şi eventualele plenipotenţe să le trimită la sediul central aşa, ca să sosească înainte de ziua adunării generale.

Direcţiunea.

Bilanţ general încheiat la 31 Decembrie 1923.

ACTIVA		PASIVA	
Cassa	3.771.673 74	Capital social ¹⁾	60.000.000 —
Depozite la bănci	3.207.500 —	Fond de rezervă ²⁾	8.555.290 —
Cupoane	46.502 25	Fond de pensii ³⁾	398.990 33
Monete	34.955 50	Depuneri: pe libel şi	42.613.121 38
Acţionari	34.988 50	în cont curent	19.458.985 76
Portofolii: Scont, Cambii cu acoperire hipotecară şi cambii de cont curent	32.872.194 —	Creditori	411.181 62
Lombard	3.393.230 18	Reescont	1.978.971 —
Conturi curente cu acoperire	20.098.375 88	Ordine de plată şi plăţi americane	1.163.832 40
Efecte: Acţiuni dela diverse bănci	378.855 50	Dividendă neridicată	160.232 50
Acţiuni dela întreprinderi controlate de noi	20.958.500 —	Diversi creditori	2.028.716 99
Correspondenţi interni şi externi	14.296.913 99	Interese tranzitorii	110.481 53
Participaţiuni	603.206 47	Profit curat	2.354.920 50
Imobile: Casele sucursalelor: Rupea, Odorheiu, Topliţa Română, Cluj şi realităţile Centralei din Braşov	4.930.000 —	Conturi de ordine	7.579.680 87
Transport şi expediţiuni	550.000 —		
Mărfuri: Cereale	428.508 —		
Vin şi spirtuoase	1.111.492 65		
Coloniale şi altele	276.934 —		
Mobilier şi instalaţiuni	1.403.905 75		
Marfă în consignatie	36.318 60		
Diversi debitori	800.669 —		
Capital social Em. V. în curs de emisiune	30.000.000 —		
Conturi de ordine	7.579.680 87		
	146.814.404 88		146.814.404 88

Contul Profit şi Perdere.

DEBIT		CREDIT	
Interese de depuneri	1.542.539 01	Interese de cont curent	2.349.060 22
Interesele fondului de pensii	20.944 76	Interese de escont	460.010 62
Interese de reescont	106.434 30	Venite dela efecte	544.131 50
Interese după vărsămintele capitalului Em. V-a	76.679 23	Venite dela imobili	201.980 47
Spese generale	960.018 27	Diverse beneficii şi Proviziuni	3.874.318 33
Porto	38.284 73		
Salarii şi indemnizaţii	1.783.640 96		
Impozite şi dări către stat	482.438 05		
Jetoane de prezenţă	27.900 —		
Chirie	35.701 33		
Profit nett	2.354.920 50		
	7.429.501 14		7.429.501 14

Braşov, la 31 Decembrie 1923.

Ioan Iosif m. p.,
director general.

Ioşif Goia m. p.,
directorul departamentului financiar, expert-contabil.

Pt. contabilitate:
Stefan Navrea m. p.,
subdirector, expert-contabil.

Consiliul de administraţie:

Alexandru Vaida-Voevod m. p., preşedinte. Mihaiu Popovici m. p., vice-preşedinte. Voicu Nişescu m. p., vice-preşedinte.
Patriciu Pinteş m. p. Stefan C. Pop m. p. Aurel Dobrescu m. p. Virgil Mircea m. p.
Danilă Sasu m. p. Emil Th. Gheaja m. p. George Crişan m. p. Ioan Leuca m. p.

Subsemnaţii cenşori am examinat conturile prezente şi le-am aflat în deplină ordine şi consonanţă cu registrele institutului.

Braşov, la 5 Aprilie 1924.

Ilarie Filipescu m. p. Ioan Podea m. p. Ioan Dăncilă m. p. Romulus Curta m. p.

1) Din capitalul social încurs de Lei 30.000.000— Lei 18.000.000— au încurs în ultimele trimestre, beneficiind de interese separat.
2) Cu dotaţia anului curent se va urca la suma de Lei 9.000.000—
3) Lei 550.000—

Cronica economică.

Instituții ardelenne

Banca „Cetatea“ și creațiunea ei „Cetatea de granit“.

Publicăm în altă parte bilanțul Băncii Cetatea și al creațiunii ei Industriale „Cetatea de granit“. Căci este de interes și ca o mărturie a muncii pe terenul economic-financiar al ardelenilor, să ne ocupăm de aceste bilanțuri.

„Banca Cetatea“ înscrie un capital de 30.000.000 lei după vârsat iar alte 30.000.000 în curs de subscriere. Fondul de rezervă 9.000.000 lei. Din capitalul social facurs de treizeci milioane lei, 18.000.000 lei au încurs în ultimele trimestre, astfel participă la interese separat. Dividenda pe anul 1923 este de 10 la sută curș, adică se plătește acționarilor acești 10 la sută net, impozitele fiind achitate.

Având în vedere proporționalitatea cu dividendele altor bănci, cele 10 la sută reprezintă un venit serios dat acționarilor, aceștia au primit, pe lângă aceasta, în cursul anului, avantajii la distribuția de acțiuni, cu mult mai importante.

Profitul brut se cifrează la 7.429.561.14 iar cel net la 2.354.920.50, după ce s'au făcut importante amortismente.

Dezvoltarea pe care această bancă o va pe fiere an, luptând — ca și toate instituțiile mari — cu dificultățile ce le ridică pentru întreaga țară fără politică financiară și așa și criza de numerar, — ni arată că Banca Cetatea păște sigur pe drumul ce și-a tratat încă din vremea când, prin prevedere și pricepere bancară, s'au pus astfel bazele acestui institut ca să fie accesibil progreselor economiei românești, în toate direcțiunile.

Este destul să ne amintim, abia câțiva ani în urmă, proporțiile pe cari le avea acest institut bancar ardelenesc și să le comparăm cu cele de azi. Progresul este atât de mare încât a putut să facă o creațiune industrială care reprezintă o forță economică de primul rang. Iată adevăr soc. „Cetatea de granit“ prezintă ori căruși cunoașcător în materie o perspectivă din cea mai strălucită, având în vedere calitatea granitului ce se exploatează și carierele de piatră și le nisip ce are la Turcoala, Car-Tepe și Hârșova, precum și raportul intim între această întreprindere și problema reacerii țării.

Bilanțul acestei societăți, ca la orice creațiune industrială în stil mare la început, în curs de câțiva ani, arată activitatea acelor investițiuni, cari pun în valoare întreprinderea pentru viitorul propriat.

În acest an (1924), grație investițiilor din anii precedenți, se vede a arăta primul beneficiu net însemnat și va merge crescând spre lauda și recompensa conducătorilor și sprijinitorilor ei.

La Cariera Carabal între altele investițiuni și cari formează arterade viață a societății, s'a construit dinle ferată (14 km.) și materialulant (două trenuri) azi în plină funcțiune, investiție se cifrează cu suma de lei 17.000.000.

obișnuite pentru pavaje, cheiuri și altele.

Banca „Cetatea“ a făcut toate posibilitățile pentru îndrumarea creațiunii ei pe calea aceasta. Cele două bilanțuri trebuiesc dar privite împreună, acționarilor celor două societăți putând aștepta în viitor cele mai frumoase rezultate.

Conducătorul — directorul general al Băncii Cetatea și soc. Cetatea de granit, — dl. Ioan Iosf, îndeplinește o sorți frumoși de izbândă o muncă conactivă ce ne onorează. Ca o caracteristică a acestui conducător trebuie să dăm știrea că, și absoorbit de neamăratele probleme ce ridică cele două mari întreprinderi, în asiuca recentă a terminat cu bun succes examenle de doctorat la Leusanne, ceea ce — se știe — constituie un titt deosebit, abia 6 doctori în științele economice-financiare, fiind dați de Universitatea aceasta dela înființarea ei până azi. Dl. Ioan Iosf este primul român care a terminat examenle de doctor la Universitatea din Leusanne.

Felicitându-l pentru dubla sa activitate, sperăm că la anul viitor, să salutăm progresele mari și meritate ale celor două instituții ce conduce.

Cronicar.

Fott-Ball-Asociație

Programul matchurilor pentru campionatul regional Brașov.

Categoria întâia.

- 30 Martie Olympia-Colțea.
- 6 Aprilie M. T. E.-Hargita la Brașov.
- 10 Aprilie Brașovia-M. T. E.
- 27 Aprilie Hargita-Olympia la Brașov.
- 1 Mai Colțea-M. T. E.
- 8 „ Olympia-Brașovia.
- 11 „ Hargita-Colțea la Brașov.
- 18 Mai Brașovia-Hargita la la Odorheiu.
- 15 Mai Olympia-M. T. E.
- 22 „ Colțea-Brașovia.

Categoria a doua.

- 30 Martie K. S. E.-C. F. R. Sighișoara la Sighișoara.
- 28 Aprilie C. F. R. Brașov-Concordia la Brașov.
- 1 Mai Turnverein-C. F. R. Sighișoara la Sighișoara.
- 6 Aprilie Concordia-K. S. E. la Sft. Gheorghe.
- 25 Mai C. F. R.-Sighișoara-Concordia la Sighișoara.
- 4 Mai C. F. R.-Brașov-Turnverein la Brașov.
- 11 Mai K. S. E.-Turnverein la Tg.-Săcullor.
- 11 Mai C. F. R. Sigh.-C. F. R. Brașov la Sighișoara.
- 18 Mai C. F. R. Brașov-K. S. E. la Tg.-Săcullor.
- 18 Mai Concordia-Turnverein la Sft. Gheorghe.

Matchurile de Duminecă 6 Aprilie 1924 la Brașov.

- Ora 10 a. m. Brașovia-Colțea (amical).
- Ora 2 d. m. Olympia juniori-M. T. E. juniori (amical).
- Ora 4 d. m. M. T. E.-Hargita (campional).

A apărut din publicațiile Comisiunii Monumentelor istorice, secția pentru Transilvania, IV Un vechiu cimitir românesc în fostul sat Vărearea din județul Bistrița-Năsăud, după săpăturile arheologice întreprinse de dr. M. Roșka, membru al Comisiunii Monumentelor istorice.

Manifestația Camerei pentru Basarabia

În ședința de Joi a Camerei, dl. Al. Vaida-Voevod a adresat următoarea întrebare ministrului de externe Duca :

Vreau să iau cuvântul într-o chestiune care pe toți, fie guvernamentali, fie opozițiune ne interesează în același măsură. Cu toții avem informațiuni prin presă, că tratativele, pe scrile-a început comisiunea românească cu delegația rusă la Viena, n'au dat rezultatul dorit, de a putea duce la un bun sfârșit litigiile, cari există între noi și între vecinii noștri ruși.

E de regretat adănc, că guvernul nu a pregătit atmosfera necesară, pentru ca tratativele acestor două delegațiuni să dea un rezultat multumitor. Cu toate că se putea prevedea că din partea actualilor reprezentanți ai Rusiei un drept recunoscut de toate Marile Puteri, un drept recunoscut de toți oamenii de bine și cu sentimentul de dreptate nu va fi recunoscut, totuși guvernul nostru a trimis această delegațiune la Viena.

Pe cât e de regretat acest eșec al guvernului, pe atât de mult trebuie să fim cu toții solidari și să luăm toate acele măsuri, care trebuie să ne dea rezultatul de a fi recunoscuți și acum și pe viitor în dreaptă posesiune a Basarabiei, care ain liberă ei hotărâre s'a alipit către patria mamă (aplauze unanime).

Ca să se poată însă obține această armonie și solidaritate națională, de care avem nevoie, e datoria guvernului să vină și să expună situația într-o expunere detaliată și clară, astfel încât cu toții să ne putem elcătui o judecată, iar apoi în bună înțelegere, să putem lua toate acele dispozițiuni, pe cari trebuie să le luăm (aplauze).

De aceia, adresez dlui ministru de externe rugarea să binevoiască să vină să facă o expunere, să facă o dare de seamă despre situațiune și să ne expună toate acele lucruri, cari se pot expune în fața lumii întregi, în fața Camerii, iar acelea cari crede că nu se pot spune publice să vină și să le comunice în fața unei comisiuni mai restrânse (aplauze pe băncile opoziției).

După comunicarea dlui Valda s'a continuat discuția generală asupra proiectului comercializării întreprinderilor economice ale Statului, în decursul căreia ministrul de externe Duca și-a făcut apariția în Cameră.

A urmat o scurtă suspendare a ședinței și dl. Duca a răspuns dlui Al. Vaida exprimând părerea sa de rău că întrebarea dlui Valda cu privire la tratativele cu Rusia a avut o noă

de polemică, într-o cât sunt chestiuni cari trec peste luptele dintre partide și aceea a tratativilor cu Rusia e dintre acelea. Confirmă că a primit o telegramă dela Viena prin care i se anunță că tratativele cu reprezentanții guvernului rusesc au fost rupte. Constantându-se că tezele celor două delegațiuni erau contrarii, părțile au convenit la închiderea conferinței.

Geneza tratativelor a fost în convorbirile cu caracter economic dela Tiraspol. În concepția guvernului nostru a fost și este ca să fie reluate raporturile cu toate statele. Românii sunt doritori să ia raporturi cu guvernul sovietic, dar numai pornind dela recunoașterea actualilor granițe ale României, altfel nu.

Replica dlui Valda.

Dl. Al. Vaida luând din nou cuvântul ține să constate că s'a comis o nedreptate când s'a afirmat că a avut un ton de polemică, în întrebarea adresată dlui ministru de externe. Am spus — a zis dl. Valda — că s'au comis nedreptăți atunci când se putea prevedea care va fi rezultatul întrunirilor dela Viena. Relev, astăzi un fapt: După ce făcusem primele încercări pentru încheierea păcii cu sovietele, tratativele au fost reluate, sub guvernul Averescu, de Take Ionescu. S'a făcut apel la șeful partidului liberal, ca arbitru, și dl. Ioan I. C. Brătianu a fost contra reluării tratativelor de pace cu Rusia.

În ceea ce privește chestiunea Basarabiei, fie că vor fi lupte mai dârze între noi și partidul dela guvern, nu poate fi decât o singură gândire, o singură voință: Hotarele actuale ale Româ-

niei vor rămâne așa cum sunt pe veclii vecilor. (Aplauze unanime).

Orice ar aduce zina de mâine, neamul românesc întreg, solidar, va sta una într-o apărarea granițelor Statului. (Apl. unanime).

Declarațiile d-lor Iorga și Lupu.

Dl. N. Iorga a ținut să declare că bine s'a făcut că s'a tratat cu rușii la Viena. Astfel am dat prilej Franței, Elveției și Cehoslovaciei, să-și spună adevăratele sentimente ce le au pentru noi. În același timp am știut Rusia, care întrebunțează mijloace materiale, să spună ce voegte.

Astfel am demascat și imperialismul ei roșu, și am aflat că urmărește aceleași scopuri ca și imperialismul alb. Vre-o deosebire între români pe această chestiune, a Basarabiei, ar fi o mășșăvie.

Dl. Iorga a lădat însuși și patriotismul populației basarabene și a încheiat spunând: — *Blestemate să fie economiile cari n'or îngădui ca armatele românești să stea la Nistru, așa cum ar trebui să stea.*

Dl. dr. N. Lupu, la numele partidului țărănesc, a declarat că menține cele spuse zilele trecute în chestia Basarabiei, adăugând că are și guvernul răspunderile lui, pentru care va fi tras la timp la răspundere.

Răspunsul dlui Duca.

Ministrul de externe a răspuns că guvernul e răspunzător de actele sale și nu fuge de răspundere. De ocazdată îl interesează însă faptul că poate să comunice strecinătății unanimitatea părerilor partidelor politice din țară în privința păstrării integrității teritoriului românesc.

Spiritul „DIANA“ Franzbrannwocin este singura marcă veritabilă „DIANA“ Să se dea atențiune numelui „DIANA“

Rador No. 747. 246 4-25

ȚIGLE CU FALT ȘI BIBERȘVANȚ DE VANZARE

Strada Morii 53
7-8 (BRAȘOVECHIU).

De vânzare

mai multe costume de haine de bărbați și copii, pe diferite mărimi, cu prețuri foarte efline, adevcă: cu căptușală Lei 450.—, fără căptușală Lei 350.—.

Informațiuni în strada Valea Coastei 25. 358 2-3

O casă cu curte și grădină mare de vânzare în comuna Satulung No. 1772. A se adresa avocatului Dr. Kozma, Cernat. 367 2-2

A apărut *Domnu Nae*. Scene din vremea ocupației de D. D. Pătrășcanu. Editura H. Steinberg & Fil. De vânzare la toate librăriile. Lei 25.

Saxonia No. 2120.

Delicioasele Cornuri cu unt și Pâine escelentă

„BRAȘOVIA“

gustoase și nutritoare

376 1-3 Proaspete zilnic ca și Dumineca Telefon 142

Noua lege a chiriilor

Cum a fost votată de Cameră și Senat.

(Urmare).

Instanțele de judecată și procedură

1. Instanțele de drept comun

Art. 27. — Toate acțiunile izvorâte din contractele de închiriere, pe baza legilor de prelungire a contractelor afară de cele privilegiate la fixarea chiriei, se vor judeca de judecătorul de ocol în ultima instanță când valoarea anuală a contractului, exceptându-se dările, nu întrece suma de 4000 lei inclusiv, și în primă instanță și cu drept de apel la tribunal când valoarea anuală a contractului, exceptându-se dările, nu întrece suma de lei 15 000, inclusiv.

În acțiunile în care se pretinde o sumă de bani, fie cu titlu de chirie, fie cu titlu de daune derivând din contractele de închiriere, competența instanțelor este regulată de valoarea cererii, iar nu a contractului.

Art. 28. — Tribunalul ca primă instanță, va fi compus dintr-un singur judecător, care va fi președintele, sau un judecător. Supleantul nu poate judeca în asemenea afaceri.

Curțile de apel vor judeca în această materie cu completul de trei judecători, deciziunile putând fi date cu o majoritate de două voturi.

Pentru judecarea acestor afaceri Curțile vor putea forma un complet separat, care va judeca în camera de consiliu în același timp cu cel din ședință. La tribunale se vor putea forma două sau mai multe esemențe copete.

Art. 29. — Proprietarul reclamant va fi dator, sub pedeapsă de nulitate a acțiunii sau apelului său, a-și alege un domiciliu în orașul de reședință al instanței.

Chiriașul are în cursul duratei contractului domiciliul obligator la imobilul închiriat.

Când chiriașul este apelant și când domiciliul său nu este la reședința instanței, sub aceeași sancțiune este ținut a-și face alegere de domiciliu prin chiar declarațiunea de apel.

Aceleași obligațiuni le au și în contestațiile sau alte căi de atac la executare atât părțile și terții.

Art. 30. — Reclamantul sau apelantul este dator a alătura în copie certificată de el toate actele sau documentele pe care își sprijină cererea și pe care la ziua judecării e obligat să le înfățișeze în original.

Când ei se servesc și de doveză interogatoriul sau de proba cu martori, sunt obligați a le propune prin chiar petiția introductivă sau petiția de apel, alăturând și lista martorilor cu domiciliul lor.

Președintele care primește cererea va încuviința aceste doveză, sub rezerva discuțiilor admisibilității lor, în ziua judecării.

Un dublicat de pe acțiune și apel împreună cu o copie de pe încheierea președintelui și a actelor depuse se va comunica odată cu citățiunea părâtului, care este dator ca, în termen de 15 zile dela primire, să depună la grefă actele și dovezile pe care își sprijină apărarea sa.

Cererile în care reclamantul sau apelantul nu se va fi conform obligățiunilor de mai sus, vor fi respinse ca neregulate introduse, părâtul va fi decăzut din dreptul de a se mai servi de asemenea probe.

Contra martorul care lipsește se va da mandat de aducere.

Art. 31. — În acțiunile de această natură, nulitățile procedurii de chemare se acoperă

prin prezența părții în instanță.

Dacă o parte se serveste de un act nesuficient timbrat, judecarea va trimite actul original administrațiunii financiare spre timbrare, păstrând o copie, fără însă a amâna pricina din această cauză.

Art. 32. — Acțiunile se vor judeca în camera de consiliu de urgență, cu precădere și desbateri sumare.

Replica este lăsată la facultatea instanței, putând în orice caz a o reștrânge numai asupra unor anumite puncte.

Holărârile se vor pronunța fără drept de opozițiune atât în prima instanță cât și în apel.

Execuția provizorie a holărârilor se va acorda numai când instanța o va crede necesară, după regulile stabilită de dreptul comun.

Art. 33. — Termenul de recurs sau de apel, dela judecătorie la tribunal, precum și termenul de apel, dela tribunal la Curte, vor fi de 10 zile dela pronunțare.

În instanțele în care dreptul de contestație la executare nu există, termenul căilor de atac extraordinare (opoziiție, justifiere, reintegrare) va curge dela comunicarea sentinței.

Termenul de recurs la Curtea de casele contra deciziunilor Curților de apel sau a sentințelor definitive ale tribunalelor este de o lună de o lună dela pronunțare.

Art. 34. — Chiriașii și subchiriașii prevăzuți de art. 3 cari or pretinde că au drept să dețină imobilul și peste termenul de un an sunt obligați ca în interval de 6 luni dela promulgarea legii să introducă acțiune conform art. 26.

Acci cari până la data de mai sus au se vor fi conformate acestor dispozițiuni, vor fi decăzuți din dreptul de a mai ridica vreo împotrivire în contra expulzării lor din imobil.

Chiriașii și subchiriașii cari deși nu au intentat acțiune, nu vor părăsi imobilul la data expirării termenului de un an, vor fi evacuați cu ordinul justiției.

În acest scop instanța competentă după valoarea contractului după cererea proprietarului și citarea de urgență a părților în camera de consiliu, va pronunța ordonanța de expulzare, dacă chiriașul nu poate face dovedă că a introdus acțiunea în termenul mai sus arătat, fără drept de opoziție și apel.

Chiriașii și subchiriașii cari deși nu au intentat acțiunea prevăzută de alin. 1, nu vor părăsi imobilul la data de 6 Mai (25 Aprilie st. v.) 1925, vor fi condamnați prin ordonanța președintelui a plăti proprietarului o chirie care să reprezinte de 10 ori chiria semestrală din anul precedent.

Această sumă este ireductibilă și chiriașul va fi condamnat la plata ei chiar dacă n'ar fi trecut decât cu o zi peste termenul de 3 zile consacrat de obiceiuri de data de 6 Mai 1925.

În caz de recurs nu se poate admite suspendarea executării.

(Va urma)

Imediat de vânzare, cu un preț convenabil, un locomobil de 6 h. p. o garnitură de mașină de imblătit, în bună stare de funcțiune — Bacifalu 425.

Purgativul ideal este KOPROL are efect sigur și fără durere. Se găsește la Farmacii. 3-0

Publicație.

Spitalul Oftalmologic din Brașov, aduce la cunoștința publică, că la 28 Martie 1924 neputându-se ține licitația de lemne pentru lipsa de oferte, se va ține o altă licitație în cancelaria Spitalului în ziua de 8 Aprilie 1924 ora 10 e. m. Caietul de sarcini se poate consulta la Spital.

Garanția de 15000 Lei minimum trebuie alăturată ofertei. În ofertă trebuie menționat că se are cunoștința de caietul de sarcini și de art. 72-83 din legea contabilității publice. Brașov, la 29 Martie 1924. 377 1-1

No. 3336-1924 cons. orăș.

Publicațiune.

Diracția Ill. Regională Brașov, a căilor ferate române a cercat subseminatul consiliu orășenesc, ca pentru efectuarea formalităților de expropriere și pentru a putea stabili proprietarii efectivi ai parcelelor ocupate prin edificarea Triajului și Atelierului Brașov, la hotarul „de alungușoselei Sfântu-Petru” și sub gara mare să stabilească consiliul orășenesc un termen corespunzător și să educe la cunoștința fiecărui interesat că pe ziua stabilită să fie la helta Brașov, suburbii cu actele, cu care poate atesta dreptul de proprietate.

În urma acestei recercări se fixează termenul de 15 Aprilie 1924 ora 9 a. m. și se încearcă noștințea interesatilor.

Brașov, în 20 Martie 1924. Consiliul orășenesc. 369 1-1

No. 5260-1924. cons. orăș.

Publicațiune.

La 17 Aprilie 1924 ora 10 a. m. va avea loc la secția economică a orașului (Str. Argintarilor 5 ll. etaj, ușa 3) o desbateră de oferte mai întâi orală și apoi în scris, pentru arendarea pe 4 ani a căruciei dela Stejeris.

Oferte prevăzute cu o garanție de 10% din suma oferită, legal timbrată se va înainta la începerea desbaterii președintelui comisiei. Condițiunile arendării se pot privi la susnumita secție.

Oferta va trebui să cuprindă că ofertantul cunoaște precis condițiunile de arendare apoi va cuprinde adresa exactă a ofertantului și suma oferită în cifră și litere.

Brașov, în 26 Martie 1924. Consiliul orășenesc. 373 1-2

Villa Pohl,

Brașov, Șirul Cetățuiei 7/a la poziție frumoasă este de vânzare. Mijloștorii excluși. 864 3-3

BERSON

Toc și talpă de cauciuc BERSON să pună cismarul pe ghetole Dr. căl economisit nu numai bani, dar veți meargă atât picioarele cât și ghetole Dr. Lloyd 2793.

Cine vrea să cumpere **Ultimele noutăți**

să viziteze firma

Frații ASCHER

BRAȘOV, Str. Porții No. 5.

Stofe de dame, lână curată L. 160	Pânze de Schroll L. 40
Stofe engleze 145 cm. pentru haine de dame și bărbați 225	Pânze albe de Schroll 60
Ima gabardin 300	Pânze Stefani 62
Stofe cu dunci și caro 280	Pânze galbene 40
Stofe pentru manteau 500	Perdele de rețean 40
Căptușeli pentru manteau și tailleur 90	Perdele artistice „Madras” 600
Mătase poplin pentru cărpe 350	Garnitură de pat 3 bucăți 1000
Marquissette helvețian 100	Plăpumi umplute cu vată în toate culorile 650
Epouge de mode 140	

Furnituri accesorii pentru haine de dame și bărbați cu prețurile cele mai eficiente.

SOSIRE SAPTAMANALA DE NOUTAȚI DIN PARIS.

383 6-10

? Voiți un ceas, care să umble bine?

Cumpărați-vă un ceas de precizie :: veritabil de Elveția cu marca :: **Firmei H. OSTERSETZER, BRAȘOV.** Am onoarea a aduce la cunoștința onoratului Public, că începând de azi primesc spre reparare și cesuri, garantând executarea solidă a reparației.

Cu deosebită stîmă **H. OSTERSETZER** BRAȘOV, Șirul Grăntal 9.

368 2-5

NOUTAȚI DE PRIMĂVARĂ!

CEL MAI BOGAT ASORTIMENT ÎN:

- Stofe streine pentru Costume bărbătești.
- Stofe pentru Tailleur și Rochii.
- Stofe pentru Pardisiuri.
- Zefiruri și Oxforduri fine.
- Pânzării de Schroll.
- Căptușeli și diferite furnituri.

Prețuri convenabile! Serviciu conștiincios **EN GROS. EN DETAIL.**

Import de Postovărie și manufactură

Székely Laszlo

375 1-6 Strada Principele Carol 12.

Case în stațiune climaterică, (Săcele) jud. Brașov, 5 camere mari, antru, pivniță mare, grajd, remiză de zid, toate foarte solide, grădina cu pomi, grădina cu flori, lumină electrică, cistea, poziție pitorească, se vinde imediat 380.000 Lei, cu mobilierul existent. Pentru informații: Gheorghe Nistor cantor bisericesc din Satlung jud. Brașov.

Cinematograf în stațiune climaterică (Săcele) jud. Brașov, se vinde imediat complet cu 260.000 Lei. Pentru informații la d-nul Gheorghe Nistor cantor Satlung jud. Brașov.

Coprol este purgativul cel mai plăcut în ciocolada cea mai fină. Se găsește la toate farmaciile. 3-0

„CETATEA DE GRANIT“

Societate anonimă pentru exploatarea de cariere și mine, Brașov.

Sediul central: BRAȘOV.

Direcțiunea comercială și a transporturilor: BRĂILA.

Direcțiunea tehnică și administrația căii ferate „Carabal-Iglița”: GRECI.

Cariere: Carabal, Carabal-Rahova, Turcoaia, Hârșova, Ceair-Tepe, Veriga-Epuraș.

Capital social: Lei 30.000.000.—

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului „Cetatea de Granit“ S. A. pentru exploatarea de cariere și mine, Brașov prin aceasta sunt invitați, ca în conformitate cu §§-ii 16—31 din statute să ia parte la

a II-a adunare generală ordinară,

ce va avea loc Duminecă în 20 Aprilie st. n. la orele 2 d. a. în Brașov, în localul societății (Piața Unirii). În cazul când nu s'ar aduna numărul recerut de acționari pentru a putea aduce deciziuni valide, adunarea se va ține în 28 Aprilie st. n. la aceeași oră și cu același program putând decide valabil fără considerare la numărul celor prezenți.

ORDINEA ZILEI:

1. Deschiderea adunării și constituirea biroului.
 2. Raportul consiliului de administrație și al comisiunii de verificare asupra anului de gestiune 1923, stabilirea bilanțului și acordarea absolutorului acestor organe.
 3. Decidere asupra împărțirii profitului curat.
 4. Alegerea alor 7 membrii în consiliul de administrație în locul celor eșiți la sorți.
 5. Alegerea comisiunii de verificare.
 6. Ratificarea cooptării în Consiliul de Administrație a d-lui Dr. Caius Brediceanu.
 7. Stabilirea jetoanelor de prezență și a speselor de deplasare a membrilor din corporațiunile de conducere și de revizuire ale societății.
 8. Eventuale propuneri.
- Brașov, la 31 Martie 1924.

Consiliul de administrație.

N. B. Domnii acționarii, cari voesc să participe la adunarea generală sunt rugați, ca cel puțin cu 3 zile înainte de ținerea adunării să depună acțiunile și eventualele plenipotențe la cassa centrală a societății în Brașov.

Direcțiunea.

Bilanțul general încheiat la 31 Decembrie 1923.

ACTIVE		PASIVE	
Cassa	352.179	Capital social	30.000.000
Cariere	26.101.000	Fond de rezervă	121.741 19
Linia ferată, „Carabal-Iglița“	10.000.000	Creditori	21.254.171 32
Material rulant	7.000.000	Efecte de plată	200.000
Materiale și unelte	588.368 24	Profit net	35.993 39
Edificii	458.162 21		
Mobilier	40.330		
Debitori	5.462.756 45		
Efecte	1.073.500		
Garanție	30.842		
Material-fasonat: inventarul materialului produs la 31 Decemvrie 1923	504.758		
	51.611.895 90		51.611.895 90

Contul Profit și Perdere.

DEBIT		CREDIT	
Interese	2.201.626 33	Venite dela material fasonat	4.582.946 33
Cheltuieli de exploatare	560.908 80	Venite dela efecte	68.000
Spese generale	338.547 67	Diverse venituri	1.645.024 15
Salare	496.938		
Chirie	76.137		
Dare și impozite	22.355 11		
Proviziuni	27.225 25		
Amortizațiuni	2.536.258 93		
Profit net	35.993 39		
	6.205.970 48		6.295.970 48

Brașov, la 31 Decemvrie 1924.

Ioan Iosif m. p.,
[director general.

Pentru contabilitate:
Ferdinand Breckner m. p.,
expert contabil.

Consiliul de administrație:

Alexandru Vaida-Voevod m. p.,
președinte.	Mihai Popovici m. p.,
vice-președinte.	Voicu Nișescu m. p.,
vice-președinte.
Stefan C. Pop m. p.	Dr. Aurel Dobrescu m. p.	Sever Dan m. p.
Caius Brediceanu m. p.	Virginu St. Iosif m. p.	George Crișan m. p.
Stefan Iosif m. p.	Iosif Goia m. p.	Constantin C. Tănăgaru m. p.
	I. Radwaner m. p.	Mihail St. Ionescu-Balea m. p.

Subsemnații cenzori am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină ordine și consonanță cu registrele institutului.

Brașov, la 5 Aprilie 1924.

Mauriciu Radwaner m. p.,
președinte.	Stefan Navrea m. p.,
expert contabil.	Eugen Ciungan m. p.	Stefan Meteș m. p.
Patriciu Pinteia m. p.	Ioan Leuca m. p.	Emil T. Gheaja m. p.	Dănilă Sasu m. p.

Sedinta publica populara

Duminecă în 30 Martie a. c. am avut plăcerea a asista la întrunirea publică populară, ținută în localul școlii noastre primate depe Tocile, aranjată de „Cercul cultural al corpului didactic prim. rom. din orașul și teritoriul Brașovului“.

Programul bogat și variat compus din: coruri, recitări de poezii patriotice, dialoguri, jocuri cu elevii grădinei de copii și exerciții gimnastice, a fost bine executat de elevii și elevele școlii prim. de stat No. 2 și a plăcut mult numărului public asistent, care a ascultat și urmărit cu atențiune desfășurarea lui. În urma celor văzute și auzite, m'am convins din nou de munca devotată ce o depun învățătorii noștri cu dragoste, pentru instruirea micilor vârstare ale neamului, pe lângă toate greutățile mari ale vremurilor ce străbatem.

Președintele Cercului dl. dr. Ștefan Popovici, vechiul și harnicul nostru dascăl, deschizând ședința prin câteva cuvinte alese și bine simțite, arată scopul și mijloacele prin cari se poate ajunge la marea și frumoasă regenerare morală și culturală a neamului suferind în legătură cu aceasta, ardenta necesitate a ridicării unei școli primare complete aci în parohia noastră pe locul dăruit în acest scop de comună. În consecință îndeamnă poporul a continua cu stăruință începutul făcut în această chestie, ca astfel să ni se poată realiza vechea necesitate și dorință, cât mai curând, în interesul poporului din această parte a orașului.

După aceasta a urmat instrucția disertatiilor „Despre igienă“ a d-lui Dr. C. Oancea, medic, fiu al parohiei noastre, care în mod clar și la înțelesul tuturor a arătat ravagiile, ce cauzează alcoolismul și numeroasele boale ca: sifilisul și tuberculoza, ce bântuie societatea, mai ales în urma groaznicului război, cari seceră atâtea vieți înainte de vreme, în cele mai multe cazuri din neștiință și necăutare rațională la timp; din cauza hranei insuficiente și a locuințelor neigienice, precum și mijloacele prin cari aceste boale și cauzele lor s'ar putea mai ușor împușina sau chiar stârpi.

Părintele Dr. N. Stinghe, a vorbit despre foloasele învățării de carte și înbrățișarea meseriilor arătând cu exemple din viața poporului nostru și a altora însemnatele foloase ale învățării de carte și avantajile ce aceasta oferă la înbrățișarea meseriilor și ușurarea traiului cu deosebire în zilele noastre.

Ambele disertațiuni au fost cu încordare ascultate și viu aplaudate.

Tot la această întrunire publică am avut plăcerea a asculta sfaturile înțelepte ale d-lui insp. școlar G. Ionescu, care a arătat frumoasele calități ale neamului nostru, precum și scăderile de cari suferim precum și mijloacele prin cari acestea trebuie să fie delăturate, pentru a ne arăta vrednicii de jertife aduse pentru întregirea neamului și a nobiliei noastre origini.

În fine, președintele cercului mulțumește atât publicului prezent pentru interesul arătat, cât și — în deosebi — d-lor disertații și încheie ședința punând din nou la inimă publicului asistent ca cele auzite cu această ocazie să caute a le și urma.

După încheierea ședinței d-l administrator parohial, d-l prof. N. Furnică, în numele parohiei mulțumește Cercului cultural pentru onoarea și sfaturile înțelepte, date poporului cu această ocaziune, dorind ca asemenea întruniri să se facă cât mai des posibil.

Tocileanul.

ULTIMA ORA

Guvernul concesiunilor și al umilintelor naționale

— Fapte și constatări triste, nu vorbe goale. —

Indată după incidentul cu guvernul d-lui Mussolini, în numărul nostru din 12 Martie, spuneam că din nefericire suntem numai la mijlocul drumului pe care prestigiul țării și al Coroanei suferă umilinte nemeritate. În lumina incidentului cu Italia, vedeam profilându-se greutățile ce se ridicau în calea vizitei Suveranilor în străinătate, deoarece condițiile în care se pregătește nu sunt de loc favorabile.

De atunci, cu durere am înregistrat alte două amănări, îndelungându-se vizita dela Madrid și Bruxelles, ceea ce arată situația, într'adevăr excepțională, în care se produc manifestările atât de umiltoare pentru prestigiul României.

Mândria noastră națională suferă din cauze independente de poporul românesc, care nu este vinovat dacă, vremelnic — prin înălțurarea voinței lui exprese — un guvern duce țara pe calea umilintelor. Constatarea aceasta o facem cu ultima indignare, fiindcă dela început noi am prevăzut că un astfel de guvern, zis al experienței vechi, cu metodele ce întrebunțează, cu ignorarea problemelor noi ce ridică unirea provinciilor românești cu Vechiul regat, fatal ducea țara pe drumul tuturor primejdurilor și al umilintelor.

Să nu uităm că, datorită acelei ignoranțe despre relațiile provinciilor, despre drepturile românești, am avut un șir neîntrerupt de eșecuri în raporturile cu statele vecine, ducând la cesiuni de teritorii pe granița cehoslovacă (în Maramureș) ca și în Banat. Din nefericire, acest guvern a fost ușor de prins în angrenajul intrigei rusești ca să se ducă la Viena și să permită a se pune în discuțiune dreptul românesc asupra Basarabiei — când trebuia să refuze dintr'un început un contact la o conferință, atunci când se punea în discuțiune această chestiune națională, definitiv tranșată pentru noi. Guvernul n'are nici scuza că nu știa de ce e vorba, fiindcă sovietele începuseră înainte de conferință propaganda lor ostilă nouă.

Comunicarea pe care d-l Alex. Vaida-Voevod a făcut-o în ședința dela 3 Aprilie a Camerei (o publicăm în altă parte) ilustrează această politică a guvernului de concesiuni, de umilinte.

Dar care este vina țării? Dacă prin toleranța sa merită în parte sfidarea libertăților din partea guvernului — fiindcă fiecare popor își merită conducătorii — umilintele de azi nu le merita. Jertfele nemăsurate, eroismul fără pereche, suflul înaripat și mințea cuminte, însușirile nobile ale poporului românesc se irosesc, se șterg din conștiința lumii, din pricina unei acțiuni negative, distructive, umiltoare, datorită incapacității și sectarismului unui partid politic balcanic, inaccesibil ideilor democratice cari călăuzesc viața popoarelor civilizate.

Neînchipuit de revoltătoare constatare. Te doare în suflet, și se strâng pumnii... O astfel de soartă merita oare poporul românesc, unit sub acelaș sceptru?!

Dacă facem această constatare, trebuie să spunem — în numele tuturor celorlora mulți cari ni interpelează zilnic, plini de re-

voltă și durere — cuvântul care apare pe buzele tuturor:

Acela care, astăzi, a fost expus ofensei venită succesiv dela Roma și Madrid; Acela care a chemat la conducerea țării partidul liberal din încrederea pe care i-a arătat-o și pe care, acesta, n'a meritat-o dela început, pășind din ilegalitate în ilegalitate cu o singură preocupare: acapararea avuțiilor naționale; — Acela care sintetizează mândria și strălucirea neamului, trebuie să se hotărască a înlătura cauza dezastrelor și umilintelor ce suferim.

Alt-fel, apatia și dezolarea, agenții de disolvare sufletească și producători de anarhie, vor acoperi viața statului, care de alt-fel este anarhizată în chip oficial.

Regele nu mai poate părăsi țara în astfel de împrejurări. Suveranul să avizeze ca să se pună capăt stărei chostice în care se zbat prestigiul și viitorul României Mari.

INFORMAȚIUNI

D-l Iuliu Mannu a fost primit Mercuri într-o audiență de peste două ore de M. S. Regele.

Coletele familiei regale grecești au fost confiscate în vreme ce urmau să fie imbarcate pe vaporul „Impăratul Traian”. Se zice — după o telegramă din Atena — că între colete s'a găsit o ladă cu muniții, ceea ce a determinat desfacerea coletelor și confiscarea lor.

Manifestații antisemite la Cernăuți. — Din incidentul reprezentării unei reviste la teatrul evreesc (se ironiza țara în această revistă), s'au produs de trei zile continuu manifestații violente antisemite. S'au tras și focuri de revolver și sânt câșiva răniți.

Caterisirea preotului T. Popescu. Membrii Sinodului, întruniți ieri la București, constatând că preotul Tudor Popescu dela biserica „Cuibul cu barză”, s'a abătut în mai multe puncte dela doctrina bisericii ortodoxe, l-au excomunicat din sinul bisericii ortodoxe și comunitatea ei.

Apele Prutului venind mari au eșit din albia lor revărsându-se pe-o mare întindere. Comuna Scoșoșeni a fost inundată.

Numărul viitor al ziarului va apare Mercuri 9 Aprilie, din cauza serbătoarei de Luni (Bunavestire).

Admirabila conferință ținută de d-l prof. I. Lupoș în ciclul organizat de secțiunea Brașov a Astrei, va face obiectul unei ddri de seamă numai în numărul viitor, din cauza abundenței publicațiilor cu termen ce apar în acest număr.

Asociația medicilor. Domnii medici din oraș și provincie sunt invitați la întrunirea, ce se va ține în „Gewerbeverein” Marți 8 Aprilie ora 8 seara. La ordinea zilei 2 comunicări: una cu subiect oftalmologic și alta cu subiect general medical.

Dr. Salamon Schlesinger, fost asistent în spitalul „Wiener Alg. Krankenhaus” din Viena și în clinica Charité din Berlin a început să dea consultări pentru boli interne și de copii, zilnic dela orele 11—1 și 3—5 d. a. în Strada Spitalului 36.

Batiste pentru dame și domni, nouități numai la François Gross.

Abonamente la Gazeta Transilvaniei se pot face ori și când timp mai îndelungat sau innare.

Armata și politica

București, 5 Aprilie. — În ședința de Joi a Camerei d-l dep. V. Moldovan din Partidul național a interpelat pe ministrul de războiu privitor la amestecul armatei în luptele politice, cum s'a întâmplat aceasta cu prilejul întrunirii Partidului național român dela „Dacia”.

În ședința de ieri a Camerei ministrul de războiu, d-l general Mărdărescu, răspunzând la interpelarea făcută a spus că d-sa a pus și pune la dispoziția guvernului armata, când i se cere pentru paza și restabilirea ordinii, în cazuri de tulburări. D-sa a citit textele din regulamentele militare, cari obligă pe ministrul de războiu să dea ajutorul armatei în cazuri de amenințare a tulburării ordinii publice.

În încheiere d-sa face apel la toate partidele să-l ajute de-a păstra armata în afară de luptele politice și de-a o utiliza numai pentru nevoile țării, (oplauze).

D. V. Moldovanu a răspuns d-lui ministru de războiu că la întrunirea Partidului național român dela „Dacia”, unde a fost scoasă armata, s'a păstrat cea mai desăvârșită ordine și deci prezența armatei de-a împiedeca o manifestare înăștită cetățenească nu-și avea rostul.

În ce privește parerea finală a răspunsului d-lui gen. Mărdărescu, d-sa se declară mulțumit și ar fi bine — adăogă d-sa — ca guvernul liberal să primească lecția dată de d-l ministru de războiu de a nu mai amesteca armata în luptele politice.

Concertul pianistei Elisabeta Cotruș-Santo

Concertul d-nei E. Cotruș, soția poetului nostru Aron Cotruș, anunțat în nrul nostru trecut, va avea loc Duminică în 13 Aprilie n. în sala cea mare a liceului ev. „Honterus”. Începutul la orele 8¹/₂ seara. Bilete se află de vânzare la Agenția „Klingsor” de lângă cafeneaua „Elite”.

Tinăra artistă, pe care vom avea plăcerea s'o salutăm, a fost eleva conservatorului din Praga, unde a avut ca profesor pe faimosul pianist Jironek După strălucite studii făcute la acest conservator, a terminat în 1921 cu distincție conservatorul din Cluj la prof. I. Siblianu, fiind prima absolventă a clasei de pian la acest conservator românesc.

D-na Cotruș a dat în timpul din urmă concerte cu un desăvârșit succes la Arad, Timișoara etc. Critica a remarcat cu prilejul acestor concerte pe lângă marele-i sentiment de interpretare și tehnica-i vrăjitoarească, îndeosebi temperamentul bărbătesc al acestei tinere pianiste. Interpretează cu aceeași ușurință și finețe bucăți din toți marii autori, fără a-i putea ghici preferințele.

Avem convingerea că publicul nostru nu va pierde prilejul de-a asculta această atât de mult apreciată artistă.

Convocare.

Membrii „Reuniunii economice” din Brașov. Ș. hel sunt invitați a lua parte la adunarea generală, ce se va ține la 15 Aprilie, ora 3 p. m., în localul Societății „Lumina”, din Strada Prundului.

Ordinea de zi:

1. Raportul general.
2. Raportul casarului.

Lloyd 2480.

Adr. teleg: „ECHO” „DERMATA” CLUJ.

este marca celor mai bune

G H E T E

FRĂȚII RENNER & Co. FABRICA DE PIELARIE S. A.

325 8—34

3. Alegerea comitetului.
4. Eventuale propuneri.

Brașov, 5 Aprilie 1924.

Dr. Sterie Stinghe,
președinte.

880 1—1

Ultima conferință despre „Minorități”.

A șasea și ultima conferință din ciclul „Chesita Minorităților” organizat de „Astra” secția Brașov, va trata *latina juridică* a acestei probleme, insistându-se asupra fazei celei noi ce s'a deschis „dreptului român” prin lărgirea hotarelor.

Expunerea acestei laturi a problemei minorităților o va face D-l Emanuel Antonescu, profesor la Facultatea de drept din București, *mine Duminică 6 Aprilie, orele 5 p. m.* în Aula Liceului Andrei Șaguna. Conferințiarul este un distins profesor, un vorbitor de talent, un mare avocat și un fin literat — aspect sub care, din exces de modestie, e prea puțin cunoscut; o traducere a scrierilor sale literare — piese de teatru și romane — în limba germană a făcut o profesorul K. Richter, aducându-se elogiul autorului în presa germană.

Din partea Comitetului Astrei se vor spune câteva cuvinte de încheiere, arătându-se din nou importanța conferințelor ținute în acest ciclu, destul de cerțat de intelectualii Brașovului.

Seara la orele 8, obișnuita agapă de simpatie pentru conferințiar la restaurantul Transilvania. **N. I.**

Cărți și reviste

Au apărut în editura: „Cartea Românească”:

Pagină Alese N-rul 149 Decorația lui Vartolomei de D. D. Pătrășcanu. Prețul Lei 250.

Medicul educator al copilului. Lucrare publicată în românește de dr. Hortie Slobozianu după Ad. Czerny. Prețul Lei 20.—.